

SLOVNÍČEK ZKRATEK A POJMŮ

OBEČNÉ

- **Zasílatel** = podnikatelský subjekt, který vlastním jménem obstará přepravu pro příkazce na základě zasilatelské smlouvy nebo příkazu
- **Dopravce** = podnikatelský subjekt, který přepravu provádí v souladu s koncesí
- **INCOTERMS** = Mezinárodně uznávaná pravidla obchodu, které vznikly jako výsledek snahy standardizovat a zjednodušit podmínky mezinárodního obchodu. Incoterms sdělují účastníkům obchodu, kdo je zodpovědný za platbu za dopravu zboží, pojištění zásilky, exportní a importní celní odbavení. Zároveň řeší, kdy se přenáší odpovědnost a riziko z prodávajícího na kupujícího.
- **Cargo pojištění**, nebo také **all risk pojištění** = pojištění sjednané nad rámec pojištění odpovědnosti dopravce

SPECIFICKÉ

NÁMOŘNÍ

- **B/L** = bill of lading, konosament. Námořní přepravní list je potvrzením dopravce o převzetí zboží. Může být obchodovatelný i neobchodovatelný
- **L/C** = Letter of Credit, akreditiv. Závazek, nejčastěji banky, že na základě žádosti příkazce a na jeho účet poskytne beneficiantovi určité plnění
- **NVOCC** = NON VESSEL OPERATING COMMON CARRIER (převpravce vystavující B/L pro přepravu zboží na lodích, které nevládní ani neprovozuje)
- **FCL** = FULL CONTAINER LOAD (zásilka, kdy odesílatel obsadí svým zbožím celý kontejner)
- **LCL** = LESS THAN CONTAINER LOAD (zásilka, kdy odesílatel obsadí svým zbožím jen část kontejneru) - zásilka se lodí ve sběrném kontejneru
- **TEU** = TWENTY FOOT EQUIVALENT UNIT (přepočítací jednotka odpovídající 20' kontejneru)
- **CY** = CONTAINER YARD (kontejnerový terminál, zejména v přístavu)

- **CFS** = CONTAINER FREIGHT STATION (místo konsolidace/dekonsolidace kontejnerů)
- **CSC** = CONTAINER SAFETY CONVENTION (organizace dozírající na pravidelnou kontrolu kontejnerů). Každý námořní kontejner musí mít platný CSC štítek (něco jako technická kontrola u silničních vozidel), jinak nebude akceptován k přepravě
- **DEMURRAGE** = sazba za zdržení ložených kontejnerů. Sazbu určuje rejdař. Sazba demurrage má progresivní charakter
- **DETENTION** = sazba za zdržení prázdných kontejnerů (pozdní vrácení do kontejnerového terminálu)
- **FREIGHT TON** (také **W/M**) = jednotka objemu nebo hmotnosti, za kterou je účtováno dopravné. Využívá se u sběrných LCL zásilek
- **THC** = TERMINAL HANDLING CHARGE (sazba za překlád kontejneru v přístavu)
- **GENERAL AVERAGE** neboli společná havárie = vyhláší ji kapitán plavidla v případě ohrožení lodi a nákladu. K záchraně lodi a nákladu je oprávněn obětovat větší či menší část nákladu. Na úhradě nákladů na záchranu lodi a nákladu se podílí proporčně všichni majitelé zboží (nákladu) na dané lodi. Zachráněné zboží pak rejdař vydá majiteli jen tehdy, pokud mu zaplatí tento příspěvek (nebo zálohu) nebo když podepíše záruční list (average bond). Vše jednoduše řeší all risk pojištění
- **BAF** = bunker adjustment factor (palivová přírážka)
- **CAF** = currency adjustment factor (měnová přírážka)
- **ETS** = ESTIMATED TIME OF SAILING (očekávaný čas lodění)
- **ETA** = ESTIMATED TIME OF ARRIVAL (očekávaný čas příjezdu)
- **ETD** = ESTIMATED TIME OF DEPARTURE (očekávaný čas odjezdu)
- **VGM** = verified gross mass (ověřená hmotnost zásilky)
- **IMO goods** = zpravidla se tato zkratka používá pro přepravu nebezpečného zboží
- **IMDG code** = kód nebezpečného zboží, dle kterého se určují zásady pro jeho přepravu
- **EBS** = Emergency bunker surcharge, mimořádný palivový příplatek zpravidla při neočekávaném růstu cen paliva
- **PSS** = Peak Season Surcharge (příplatek, který může být aplikován ve vrcholné sezóně)

- **LSFS** = Low Sulphur Fuel Surcharge (poplatek za nutnost použití nízko-olovnatého paliva pro některé úseky příbřežní plavby)
- **P/U** (pick up) = vyzvednutí prázdného kontejneru (na depu či v přístavu)
- **D/O** (drop off) = vrácení prázdného kontejneru po vykládce (na depo či do přístavu)
- **IG** (in gauge) = označení pro přepravu zboží, které svými rozměry nepřesahuje rozměry speciálního kontejneru
- **OOG** (out of gauge) = označení pro zboží, které svými rozměry přesahuje rozměry speciálního kontejneru
- **M/H** (merchant haulage) = doprava kontejneru do/z přístavu prostřednictvím speditéra
- **C/H** (carriers haulage) = doprava kontejneru do/z přístavu prostřednictvím servisu rejdaře
- **SEP** = speciální kontejner (např. open top, hardtop, reefer, flat rack, tank)
- **GP** = general purpose (standartní kontejner)
- **HC** = high cube (standartní kontejner s větší výškou střechy)

LETECKÁ

- **IATA** = International Air Transport Association (Mezinárodní sdružení leteckých přepravců)
- **AWB** = airwaybill (letecký nákladní list)
- **CHARGEABLE WEIGHT** = počítatelná váha (v letecké dopravě se přepočítává 1 cbm = 167 kg)
- Výšková omezení palet pro leteckou přepravu: pasažérské lety 86-160cm, nákladní letadla 240-300 cm
- **RFS** = road feeder service (náhradní letecká přeprava neboli přeprava zboží uskutečňovaná jinak než letecky na letecký nákladní list a pod číslem letecké linky)
- **ULD** = unit load unit (letecký nákladní kontejner nebo paleta)
- **DGR** = dangerous goods (nebezpečné zboží přepravované za speciálních podmínek)
- **TEMP** = zboží přepravované pod kontrolovanou teplotou

POZEMNÍ

- **IRU** = International Road Transport Union (Mezinárodní unie silniční dopravy)
- **ČESMAD** = Sdružení dopravců podnikajících ve vnitrostátní i mezinárodní nákladní a osobní dopravě v České republice (ČESMAD zastupuje české dopravce v IRU)
- **TIR** = Transports Internationaux Routiers. Cla a daně jsou po dobu přepravy zajištěna mezinárodně platnou zárukou; zboží je doprovázeno mezinárodně uznávaným karnetem
- **CMR** = Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě, zároveň se tato zkratka vžila pro nákladní list pro mezinárodní silniční přepravu
- **RAAL** = internetový portál pro nabídku zásilek a volných přepravních kapacit v rámci ČR
- **TIMOCOM** = internetový portál pro nabídku zásilek a volných přepravních kapacit v rámci EU
- **FTL** = full truck load (celokamionová přeprava)
- **LTL** = less than truckload, kusová zásilka, která se přepravuje sběrnou službou nebo jako dokládka
- **MILKRUN** = přeprava, kdy se zásilky po trase postupně vykládají nebo nakládají
- **HUB AND SPOKE** = systém sběrných služeb využívající překládkových skladů, které jsou vzájemně spojeny pravidelnými linkami. Ke konečnému zákazníkovi se zásilka doručuje na krátkou vzdálenost z nejbližšího distribučního skladu (hubu)
- **Objemová váha** = pro přepočítání voluminózního zboží se používá zpravidla přepočítání 1 cbm = 250 kg
- **ADR** = dangerous goods (nebezpečné zboží přepravované za speciálních podmínek)
- **Nadrozměrné přepravy** = přepravy, které nelze přepravit běžnými dopravními prostředky z hlediska rozměrů nebo hmotnosti zboží

